

CE-markering op bouwproducten: Richtlijn wordt

Wet

CE-markering: wat is het, wat wordt het en wat moeten we ermee in de dakenbranche? Inderdaad, wat moeten we ermee want op dit moment wordt de bouwsector geconfronteerd met de meest ingrijpende wijziging ooit, namelijk de manier waarop de bouwproducten mogen worden verkocht en verhandeld in de Europese Economische Ruimte (EER): de Europese Richtlijn voor CE-markering op bouwproducten wordt per 1 juli 2013 volledig vervangen door Europese wetgeving.

Op dit moment staan de regels voor CE-markering op bouwproducten in de nu geldende Europese Richtlijn bouwproducten (Construction Products Directive, afgekort CPD). Op 1 juli 2013 zal deze Richtlijn volledig worden vervangen door de Europese Verordening bouwproducten nr. 305/2011/EU (Construction Products Regulation, afgekort CPR). Dit betekent dus een wijziging van richtlijn naar wetgeving. Niet alleen is dan de CE-markering op grond van de Verordening voor veel bouwproducten verplicht, ook moeten fabrikanten en soms importeurs een 'Prestatieverklaring' opstellen en meesturen bij de levering van het product aan de eindgebruikers. Waarom wordt deze wijziging doorgevoerd en wat betekent dit voor de toeleverende industrie (fabrikanten, importeurs en distributeurs) en de verwerkers van bouwproducten?

DOEL CE-MARKERING

Het doel van CE-markering was en is nog steeds het opheffen van handelsbelemmeringen tussen EU-lidstaten, door:

- harmonisatie van testmethoden voor het testen en beoordelen van bouwproducten;
- uniforme en transparante regelgeving voor de interne Europese markt.

Hiermee zou tevens het woud aan private keurmerken tussen de verschillende landen binnen Europa aanzienlijk worden teruggedrongen.

CE-markering laat zien dat het product is getest volgens Europese, geharmoniseerde testmethoden. Doordat de fabrikant met de CE-markering op zijn product een eigen verklaring afgeeft, is hij ook direct aansprakelijk voor de gedeclareerde prestatie van het product. De mate van externe controle en/of verificatie op deze verklaring van de fabrikant is afhankelijk van het veiligheidsaspect van het product of het veiligheidsaspect van kenmerk van het product.

Voor de beoordeling van de prestaties van het product in zijn toepassing zijn de essentiële kenmerken of eigenschappen van belang. Deze kenmerken zijn afgeleid van de fundamentele eisen voor bouwwerken, die vergelijkbaar zijn met de pijlers van het Bouwbesluit. Voorbeeld: de isolatiewaarde van een dakisolatieplaat is een essentieel kenmerk voor de toepassing in een bouwwerk. Het kenmerk is afgeleid van de fundamentele eis Energiebesparing en warmtebehoud.

Fundamentele eisen voor bouwwerken:

1. Mechanische weerstand en stabiliteit
2. Brandveiligheid
3. Hygiëne, gezondheid en milieu
4. Veiligheid, toegankelijkheid bij gebruik
5. Bescherming tegen geluidshinder
6. Energiebesparing en warmtebehoud
7. Duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen*

* Nieuw ten opzichte van de Richtlijn bouwproducten.

CE-MARKERING VRIJWILLIG OF VERPLICHT?

CE-markering op bouwproducten is, behoudens enkele uitzonderingen, verplicht voor producten waarvoor een geharmoniseerde norm (hEN) beschikbaar is waarvan de overgangperiode is verstreken. Voorbeelden van producten met verplichte CE-markering zijn:

- baanvormige dakbedekkingsmaterialen;
- (dak)isolatiematerialen;
- dampremmende lagen;
- lichtstraten
- lichtkoepels.

CEN stelt geharmoniseerde normen (hEN's) op

De Europese technische goedkeuring (ETA), om te

komen tot een CE-markering op producten waarvoor geen geharmoniseerde norm beschikbaar is, blijft nog steeds vrijwillig. Voorbeelden van producten met vrijwillige CE-markering zijn:

- vloeibaar aangebrachte dakbedekkingsmaterialen
- bevestigingsmiddelen voor dakbedekking

ETA's worden opgesteld via EOTA

De regels, rechten en plichten bij het in de handel brengen van bouwproducten door marktpartijen zijn nu eenduidig vastgelegd.

CE-MARKERING OP DIT MOMENT VOLGENS RICHTLIJN

Op dit moment vindt CE-markering op bouwproducten plaats op basis van de nu nog geldende Europese Richtlijn bouwproducten. De ervaring tot nu toe heeft geleerd dat de Richtlijn de doelstelling van CE-markering onvoldoende afdwingt. Een Europese richtlijn moet namelijk nog geïmplementeerd worden door de individuele EU-landen, bijvoorbeeld via de nationale (bouw)regelgeving. In deze periode van de Richtlijn bouwproducten zijn de lidstaten nog vrij in hoe zij deze willen implementeren. Hierdoor zijn er grote onderlinge verschillen.

CE-MARKERING PER 1 JULI 2013 VOLGENS VERORDENING

De verordening zet vooral in op verbetering van de geloofwaardigheid of betrouwbaarheid van de CE-markering op bouwproducten en daarnaast ook op vereenvoudiging en verkorting van diverse procedures voor het testen en beoordelen van producten en het mogen aanbrenge van de CE-markering.

Van Richtlijn naar Verordening
Het grootste verschil tussen een Europese verordening en een richtlijn is dat een verordening een directe werking heeft (Europese wet) op alle individuele EU-landen.

Met de Verordening bouwproducten wordt meer eenduidigheid in de uitvoering van de regels en het markttoezicht bereikt.

Prestatieverklaring of DoP

Vanaf die datum zal er nog een grote verandering plaatsvinden ten opzichte van

de Richtlijn bouwproducten. De conformiteitsverklaring van de producent zal dan vervangen worden door de 'Prestatieverklaring', die meegeleverd moet worden met het product waarop de CE-markering is aangebracht. Een conformiteitsverklaring was doorgaans een globale verklaring van de fabrikant. De Prestatieverklaring (Declaration of Performance, afgekort: DoP) is een belangrijk document in de communicatie tussen de fabrikant of importeur en de afnemer van het product. In dat document is alle relevante informatie voor de CE-markering weergegeven. Het gaat vooral om de prestaties van de essentiële producteigenschappen die voor de toepassing van het product van belang zijn. Zonder deze prestatieverklaring mag de fabrikant de prestatie van het product niet kenbaar maken.

Verscherpt markttoezicht en handhaving

Tenslotte is ook het markttoezicht van de lidstaten aangescherpt. De Inspectie Leefomgeving en Transport van het Ministerie van BZK is verantwoordelijk voor het markttoezicht op CE-markering op bouwproducten in Nederland. Zij ziet er op toe dat bouwproducten zijn voorzien van CE-markering en dat de informatie in de verklaring correct en volledig is.

Communicatie over CE-markering

Op 15 november 2012 heeft BZK i.s.m. partijen uit de bouwsector een startbijeenkomst georganiseerd voor partijen in de bouw. De bijeenkomst heeft ons geleerd dat er nog veel vragen zijn over de CE-markering en dat de bouw nog lang niet is voorbereid op de veranderingen die gaan komen. BZK wil nu samen met de betrokken brancheorganisaties en andere belanghebbenden een communicatieprogramma opstarten om fabrikanten, importeurs, distributeurs/leveranciers, architecten, bestekschrijvers en inkopers

Arno Bron
bouwtechnisch adviseur / teamcoördinator

van bouwproducten nadere uitleg te geven over de Europese regels voor bouwproducten.

Belangrijk is dat partijen in de bouwsector ook de voordelen zien van de CE-markering op bouwproducten: de CE-markering is goed voor de concurrentiekracht in de bouw (optimale kosten-kwaliteit verhouding). De architect kan nauwkeurig de gewenste productprestaties in zijn bestek omschrijven en de aannemer kan via de CE-markering gelijkwaardige producten onderbouwd met een prestatieverklaring aan zijn opdrachtgever aanbieden. Verder heeft de CE-markering een relatie met de nationale bouwregelgeving. Met de CE-markering en bijbehorende informatie over de prestaties van het product kun je bij de aanvraag van een omgevingsvergunning voor bouwen aantonen dat je een veilig en gezond gebouw gaat realiseren.

CE OF KOMO?

De rol en toepassing van private kwaliteitskeurmerken zoals KOMO zal flink veranderen met het verplicht worden van de CE-markering op bouwproducten door het volledig van kracht worden van de Europese Verordening bouwproducten op 1 juli 2013.

De CE-markering + prestatieverklaring vervangen de vele (private) kwaliteitskeurmerken en productcertificaten die nu nog in veel Europese landen worden gebruikt. De CE-markering is de aangevraagde methode om het bewijs te leveren welke prestaties het product levert in de mogelijke toepassingen in het (bouw)werk.

De informatie over de CE-markering dient bijvoorbeeld los te staan van de private kwaliteitskeurmerken zoals KOMO. Wanneer een fabrikant verklaart dat zijn product een bepaalde prestatie heeft →

op een specifiek, essentieel productkenmerk als bedoeld in de Verordening bouwproducten, dan moet hij dit doen met de CE-markering en de daaraan gekoppelde Prestatieverklaring (DoP). Erkende kwaliteitsverklaringen zoals KOMO mogen niet worden gebruikt als alternatief voor de CE-markering op het bouwproduct.

Een andere voorwaarde is dat de bepalingen binnen KOMO niet strijdig mogen zijn met Europese technische specificaties. Voor het testen en beoordelen van producten op de essentiële kenmerken zal straks binnen KOMO nog slechts kunnen worden verwezen naar de Europese geharmoniseerde testmethoden. Wel mag de fabrikant er voor kiezen een product waarop CE-markering van toepassing is, te voorzien van een extra kwaliteitskeurmerk. Bijvoorbeeld om de afnemer te informeren over de minimale prestatie van het product, bepaald volgens de geldende Europese testmethoden. En daarnaast over de kwaliteitsaspecten die niet onder Europese regels vallen. De Harmonisatie Commissie Bouw (HCB) van SBK ziet toe op een goede doorvertaling van Europese regels naar de private kwaliteitskeurmerken.

De Verordening bouwproducten eist dat de fabrikant in de prestatieverklaring (DoP) ten minste één essentieel kenmerk aangeeft. Daarbij is het zo dat wanneer de fabrikant de afnemer wil informeren over de prestaties van het product op de andere essentiële kenmerken die onder CE geregeld zijn, dat hij dit moet doen met deze Prestatieverklaring. Hij mag hiervoor geen privaat keurmerk gebruiken (KOMO) als hij het niet ook via de CE-markering heeft geregeld.

De verwachting is dat KOMO, KIWA, etc., hun bestaande beoordelingsrichtlijnen zullen aanpassen aan het CE-regime, opdat er weer gepast gebruik kan worden gemaakt van de betreffende beoordelingsrichtlijnen.

WERKEN MET CE-MARKERING

Met het oog op betrouwbaarheid en transparantie in de markt wordt de CE-markering door de Europese Commissie (EC) stevig neergezet. De CE-markering op bouwproducten moet, volgens de EC, worden gezien als een kwaliteitskeurmerk. Het is het enige merkteken dat gebruikt mag worden om te verklaren welke prestaties het product heeft op de essentiële kenmerken voor de toepassing van het product in een bouwwerk.

Architecten/bestekschrijvers/ adviseurs

Architecten en bestekschrijvers zullen steeds meer te maken krijgen met de CE-markering nu andere (private) kwaliteitskeurmerken en productcertificaten zoals KOMO niet langer gebruikt kunnen worden voor de productprestaties uit de Europese geharmoniseerde normen. Het zal voor deze doelgroep wellicht even wennen zijn dat ze nu andere informatie bij hun product zullen ontvangen. Zij moeten, op basis van de informatie die met de CE-markering wordt meegeleverd, in staat zijn te beoordelen of het bouwproduct voldoet aan de eisen die worden gesteld aan de toepassing van het product in een bouwwerk. Bijvoorbeeld eisen voor brandveiligheid en constructieve veiligheid. Dit kan niet meer op basis van alleen private merken. De Verordening bouwproducten biedt daarbij de eindgebruiker meer zekerheid dat het bouwproduct ook die prestaties haalt die de fabrikant verklaart in zijn prestatieverklaring. Organisaties als STABU bieden informatie en de nodige tools om te kunnen werken met de CE-markering.

Verplichting van fabrikanten, importeurs en toeleveranciers

De grootste veranderingen treden op voor fabrikanten en importeurs van bouwproducten. Maar ook toeleveranciers krijgen te maken met nieuwe verplichtingen. Beide partijen zijn verantwoordelijk voor de aanlevering van producten voorzien van de CE-markering + prestatieverklaring. De CE-markering betreft een Producentaansprakelijkheid. Indien het product niet aan de verwachte prestaties voldoet is de fabrikant aansprakelijk voor de geleden schade. Deze aansprakelijkheid gaat over op de importeur of toeleverancier wanneer zij het product transporteren of bewerken en daarmee de prestaties van het bouwproduct beïn-

vloeden. Dit is een wezenlijk verschil met de huidige regels en de (private) keurmerken die we nu kennen. Met de CE-markering + prestatieverklaring dient aansluiting gezocht te worden met de bouwvoorschriften (prestatie-eisen) in de bouwregelgeving.

Voor meer informatie: Contactpunt bouwproducten Rijksoverheid.

www.contactpuntbouwproducten.nl

CE-markering op een product

Inkopers/eindgebruikers/bouwpartijen
Bouwpartijen (vraagzijde) zijn niet verplicht om louter gebruik te maken van producten met CE-markering, maar door de voordelen van de CE-markering mag worden verwacht dat zij hier wel voor kiezen. Producten die in diverse landen worden verkocht en Europees zijn getest zijn vaak goedkoper dan producten die voor ieder land apart zijn getest of beoordeeld. Verder is met de CE-markering de aansprakelijkheid van fabrikanten goed geregeld en loopt de bouwer zelf minder risico's. Fabrikanten, importeurs en toeleveranciers moeten de informatie in de prestatieverklaring afstemmen op de vraag die vanuit de bouw wordt gesteld. Wanneer de bouwer informatie wenst over voor bouwplantoetsing noodzakelijke productprestaties dan moeten de marktdeelnemers dit hem leveren. Bij twijfel over de CE-markering of prestaties van het product kunnen zij zich wenden tot de markttoezichthouder. ■

BRONNEN: MINISTERIE VAN BZK